Perdonar-me

Per PepMaria el dl., 16/07/2012 - 09:00

Perdonar-meEns ho diem només de vegades, però ho fem més cops del que ens ho diem: "Això no m'ho puc perdonar". Perquè hi ha una veu interior (diguem-li "consciència" o "Pepito Grillo") que ens fa sentir la insatisfacció per certes accions que hem realitzat. I aquesta veu no se silencia tan fàcilment. Pot seguir sonant dins nostre, pot seguir visitant el nostre present des del racó de la memòria on aquelles accions van quedar gravades. I el silenci i la pau queden pertorbades: el present ens queda tenyit desagradablement per aquest passat mal paït.Com fer callar aquesta veu? Com retrobar la pau? Com reconciliar-se amb el propi passat? Com viure el present de manera reconciliada?M'hi acostaré a partir de les escenes inicials d'una pel·lícula de l'any 1986: "La missió", dirigida per Roland Joffé i protagonitzada per Robert de Niro i Jeremy Irons. La pel·lícula descriu els últims anys de les anomenades *reduccions del Paraguai*: colònies dirigides pels jesuïtes on es protegia els indis del comerç d'esclaus d'espanyols i portuguesos als segles XVII i XVIII. Així, doncs, al nord del Paraguai, a la segona meitat del segle XVIII, Rodrigo Mendoza (Robert de Niro), un mercenari que es dedica a raptar indis per vendre'ls com a esclaus, torna a la ciutat on resideix. Aleshores la seva promesa li confessa que s'ha enamorat de Felipe, el germà de Rodrigo. En un atac de gelosia, Rodrigo mata Felipe. Horroritzat, cau en una profunda depressió i s'aïlla en una habitació durant mesos. Un dia, Rodrigo rep la visita d'en Gabriel (Jeremy Irons): un jesuïta que està dirigint, selva endins, la reducció de San Carlos. Rodrigo diu a Gabriel: "No hi ha cap penitència que pugui fer-me sentir el perdó pel mal que he fet". En Gabriel li diu: "Posa't una penitència i jo t'ajudaré perquè la puguis complir". Aleshores en Rodrigo agafa les seves armes i armadures, les embolica en una xarxa, i les arrossega selva amunt, cap al territori dels indis que ell ha estat matant i esclavitzant. Va acompanyat d'en Gabriel i un grup de jesuïtes que tornen cap a les seves reduccions. En un moment del camí, un dels jesuïtes que veu com sofreix en Rodrigo arrossegant les armes i armadures, li talla la corda i deixa caure la xarxa pendent avall. Però en Rodrigo baixa el pendent i torna a lligar-se amb la pesada càrrega. Encara no se sent perdonat. Uns kilòmetres més amunt, el grup arriba a la zona on una colla d'indis espera els jesuïtes amb goig. Quan els indis reconeixen dins del grup l'antic mercenari carregat amb el fardell de les armes i armadures, un d'ells se li acosta amb un ganivet i amenaça de degollar-lo. Ell no es resisteix i baixa el cap. Aleshores, el mateix indi li treu el ganivet del coll i tall la corda que uneix Rodrigo amb la xarxa de les armes. La xarxa cau pendent avall. Rodrigo es desmunta i comença a plorar com un nen. Els indis i els jesuïtes se'l miren amb tendresa, i comencen a riure, de manera que el seu plor es confon amb el riure del grup. Aquesta vegada, Rodrigo no torna enrere a recuperar la xarxa, i en canvi segueix endavant cap a les reduccions, on començarà a treballar colze a colze amb els indis i els jesuïtes.Aquest relat em suggereix un recorregut que va del "No m'ho puc perdonar" a retrobar la pau interior. Breument, els passos del recorregut són:

- 1) No t'installis en la queixa que no et pots perdonar quelcom: posa't una penitència i comença a complir-la.
- 2) Que aquesta penitència tingui a veure amb intentar compensar la gent a qui has fet mal: no amb voler restaurar la teva imatge de "persona estupenda" que ha tacat la seva camisa blanca. El perdó no té tant a veure amb la meva camisa tacada com amb el dolor dels altres que l'ha esquitxada.
- 3) Tenir un "Gabriel" o una "Gabriela" (una persona de seny i de consell) a prop pot ser interessant. En situacions en què "no em perdono", estic alterat/da: tot sol puc fer bestieses.
- 4) Treballar la penitència tot esperant que arribi el moment del perdó, de la pau interior, de la reconciliació. Aquest moment vindrà potser d'un gest d'acollida per part dels mateixos a qui has ofès.
- 5) Per-dó vol dir "un do més gran". I no pot venir de la meva capacitat limitada de donar: no em puc perdonar a mi mateix. Tanmateix, puc buscar un perdó que em serà donat *si l'espero*, però *quan no me l'espero*.
- 6) Els cristians creiem que Déu m'estima més del que jo m'estimo a mi mateix. Que Ell em concedeix el perdó fins i tot si els qui he ofès no em perdonen. I que la reconciliació i la pau autèntiques m'empenyen a créixer en solidaritat i servei als altres.